

KOHTUNIKE TÄISKOGU KODUKORD

*Vastu võetud 5. septembril 2002 kohtunike esimesel korralisel täiskogul
Muudetud 10. veebruaril 2006 kohtunike viiendal korralisel täiskogul
Muudetud 8. veebruaril 2008 kohtunike seitsmendal korralisel täiskogul
Muudetud 13. veebruaril 2015 kohtunike neljateistkümnendal korralisel täiskogul
Muudetud 8. veebruaril 2019 kohtunike kaheksateistkümnendal korralisel täiskogul*

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Kohtunike täiskogu

- (1) Kohtunike täiskogu (edaspidi täiskogu) tegutseb kohtute seaduse (RT I, 2002, 64, 390) alusel.
- (2) Täiskogusse kuuluvad kõik Eesti kohtunikud.

2. peatükk TÖÖKORRALDUS

§ 2. Üldsätted

- (1) Täiskogu töövorm on koosolek.
- (2) Täiskogu juhataja on Riigikohtu esimees, kui täiskogu ei otsusta teisiti.

§ 3. Täiskogu kokkukutsumine

- (1) Täiskogu koguneb igal aastal veebruari teisel reedel.
- (2) Erakorralise täiskogu võib kokku kutsuda justiitsminister või Riigikohtu esimees.
- (3) Täiskogu kutsutakse kokku täiskogu kokkukutsumise teate väljastamisega kohtunikele.
- (4) Täiskogu kokkukutsumise teade edastatakse kohtunikele üks kuu enne täiskogu koosoleku toimumist posti, faksi või e-posti teel.
- (5) Täiskogu kokkukutsumise teade peab sisaldama järgmisi andmeid:
 - 1) täiskogu toimumise aeg ja koht;
 - 2) täiskogu päevakord;
 - 3) muud täiskoguga seonduvad olulised asjaolud.

§ 4. Täiskogu protokoll

- (1) Täiskogu koosolekut protokollib sekretariaat.
- (2) Täiskogu protokoll (edaspidi protokoll) kantakse järgmised andmed:
 - 1) täiskogu toimumise aeg ja koht, samuti asjaolu, kas tegemist on korralise või erakorralise täiskoguga;
 - 2) täiskogul osalevate kohtunike ja teiste kohalviibijate isikute nimed;
 - 3) täiskogu juhataja ja protokollija nimed;
 - 4) täiskogu päevakord;
 - 5) päevakorrapunktide raames ettekande teinud isikute nimed ja ettekande teema;
 - 6) täiskogul esitatud küsimused ja sisulise arutelu kirjeldus;
 - 7) täiskogul vastuvõetud otsused koos hääletustulemustega;
 - 8) täiskogu otsuse suhtes eriarvamusele jäänud kohtuniku eriarvamuse sisu juhul, kui kohtunik soovib oma eriarvamuse protokollis kandmist;
 - 9) olulist tähtsust omavad muud asjaolud.
- (3) Protokollile lisatakse täiskogu kokkukutsumise teade koos lisadega, päevakorrapunktide raames ettekande teinud isikute poolt esitatud ettekannete lühikirjeldused, täiskogule esitatud

kirjalikud ettepanekud ja esitatud kirjalikud eriarvamused ning muud kohtunikele antud või kättesaadavaks tehtud kirjalikud materjalid.

§ 5. Täiskogu protokollide ning otsuste säilitamine ja kättesaadavaks tegemine

- (1) Protokollide koos lisadega ning täiskogu otsused säilitatakse tähtajatult Riigikohtus.
- (2) Protokollide ja täiskogu otsuste originaalid on kättesaadavad Riigikohtus ning nende koopiaid Justiitsministeeriumis.
- (3) Protokollid ning täiskogu otsused avaldatakse elektroonilisel kujul Riigikohtu koduleheküljel.
- (4) Üldist tähtsust omavad otsused edastatakse Riigikohtu esimees avaldamiseks väljaandele „Ametlikud Teadaanded“.

§ 6. Sekretariaat

- (1) Sekretariaadi moodustab Riigikohtu esimees igakordselt oma käskkirjaga.
- (2) Sekretariaadi ülesanneteks on:
 - 1) protokollida täiskogu koosolekut;
 - 2) tagada erapooletu ning kõrvalmõjutusteta hääletamise läbiviimine;
 - 3) jagada kohtunikele mandaadid ja valimisedelid;
 - 4) kinnitada kohtuniku kandidatuur ning kanda see valimisnimekirja;
 - 5) valmistada ette valimisnimekiri;
 - 6) kontrollida ja pitseerida valimiskast enne hääletamise algust;
 - 7) kuulutada hääletamine lõppenuks ja teatada valimistulemuste teatavastegemise esialgne aeg;
 - 8) teha kindlaks hääletamise tulemused ja kuulutada need avalikult välja.

§ 7. Täiskogu otsuste vastuvõtmine

- (1) Täiskogu otsuste vastuvõtmisel osaleb kohtunik isiklikult. Kohtunik ei saa volitada teisi isikuid ennast esindama ega asendada otsuste vastuvõtmisel.
- (2) Avalikul hääletusel on igal kohtunikul üks hääl.
- (3) Salajasel hääletusel on igal kohtunikul häält vastavalt organisse valitavate kohtade arvule. Häälte arv jaguneb vastavalt organi ettenähtud koosseisule kohtuastmete vahel.

§ 8. Täiskogu otsuste vormistamine ja jõustumine

- (1) Täiskogu otsused kirjutavad alla täiskogu juhataja ja protokollija.
- (2) Täiskogu otsus jõustub selle vastuvõtmisel, kui otsuses ei ole sätestatud teist tähtaega.

§ 9. Täiskogu ülesanded

- (1) Täiskogu:
 - 1) kinnitab kodukorra;
 - 2) kuulab ära Riigikohtu esimehe ja justiitsministri ettekande õigus- ja kohtusüsteemi arengust;
 - 3) arutab õigusemõistmise probleeme ning muid kohtute ja kohtunikutööga seotud küsimusi;
 - 4) valib kolmeks aastaks kohtute haldamise nõukoja liikmeteks ühe riigikohtuniku, kaks ringkonnakohtuniku ja kaks esimese astme kohtuniku ning asendusliikmeteks ühe riigikohtuniku, ühe ringkonnakohtuniku ja ühe esimese astme kohtuniku (KS § 40);
 - 5) valib kolmeks aastaks viis ringkonnakohtuniku ja viis esimese astme kohtuniku, kes osalevad distsiplinaarasjade lahendamisel Riigikohtu juures asuvas distsiplinaarkollegiumis (KS § 93);
 - 6) valib kolmeks aastaks kohtunikeksamikomisjoni liikmeteks neli ringkonnakohtuniku ja neli esimese astme kohtuniku (KS § 69);
 - 7) valib viieks aastaks kohtunikuabi konkursikomisjoni liikmeteks ühe ringkonnakohtuniku ja

kaks esimese astme kohtunikku ning asendusliikmeteks ühe ringkonnakohtuniku ja ühe esimese astme kohtuniku (KS § 119);

8) valib kolmeks aastaks koolitusnõukogu liikmeteks kaks riigikohtunikku, kaks ringkonnakohtunikku ja kaks esimese astme kohtunikku ning asendusliikmeteks ühe riigikohtuniku, ühe ringkonnakohtuniku ja ühe esimese astme kohtuniku (KS § 44);

9) valib viieks aastaks Eesti Advokatuuri kutsesobivuskomisjoni liikmeteks kaks kohtunikku ja asendusliikmeteks kaks kohtunikku (AdvS § 29);

9¹) valib neljaks aastaks Eesti Advokatuuri aukohtu liikmeteks kaks kohtunikku ja asendusliikmeks ühe kohtuniku (AdvS § 15);

10) valib kolmeks aastaks prokuröride konkursikomisjoni liikmeks ühe kohtuniku ja asendusliikmeks ühe kohtuniku (ProkS § 43);

10¹) valib kolmeks aastaks prokuröride distsiplinaarkomisjoni liikmeks ühe kohtuniku ja asendusliikmeks ühe kohtuniku (ProkS § 36);

11) *[tunnistatud kehtetuks kohtunike viiendal korralisel täiskogul 10.02.2006]*

11¹) valib viieks aastaks notari distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjoni liikmeteks viis ringkonnakohtunikku või riigikohtunikku ja asendusliikmeteks kaks ringkonnakohtunikku või riigikohtunikku (NotDS § 6);

11²) valib kolmeks aastaks kohtunike eetikanõukogu liikmeks viis kohtunikku, kelle hulgas võib olla ka emeriitkohtunikke (kohtunike eetikakoodeksi p 36);

12) kinnitab kohtunike eetikakoodeksi;

12¹) võtab seisukoha kohtusüsteemi ülesehituse terviklikkust ja arengut puudutavate muudatuste tegemise kohta;

13) lahendab muid täiskogu töökorraldusega seotud küsimusi.

§ 9¹. Kohtunike omavalitsusorgani valimine ja volituste kestus

(1) Kõik § 9 punktides 4 kuni 11¹ nimetatud organi (edaspidi kohtunike omavalitsusorgan) kohtunistest liikmed ja asendusliikmed valitakse täiskogul ühekorraga seaduses sätestatud tähtajaks.

(2) Kohtunike omavalitsusorgani kogu koosseisu volitused algavad § 8 lõikes 2 sätestatud tähtajal. Eelmise koosseisu volitused loetakse lõppenuks järgmise koosseisu valimise tulemuse väljakuulutamise päevast.

(3) Enne kohtunike omavalitsusorgani koosseisu volituste lõppemist organi tegevusest eemale jäänud liikme asemele astub liikmega samal ajal samast kohtuastmest valitud asendusliige.

(4) Kohtunike omavalitsusorgani tegevusest ajutiselt eemale jäänud kohtuniku liikmeõigused taastuvad tema naasmisel. Teda asendanud kohtuniku asendusliikme õigused taastuvad.

§ 9². Kohtunike eetikanõukogu valimine ja volituste kestus

Eetikanõukogu esimese koosseisu kohtunistest ja emeriitkohtunistest liikmed valitakse täiskogul ühekorraga, lähtudes kohtunike eetikakoodeksi punktist 40.

3. peatükk

HÄÄLETUSTOIMINGUD

§ 10. Otsuste vastuvõtmine

Täiskogu võtab otsuseid vastu avaliku hääletuse teel kohalviibijate häälte enamusega, kui käesolev kodukord ei sätesta teisiti.

§ 11. Salajasel hääletusel vastuvõetavad otsused

Täiskogu valib salajase hääletuse teel liikmed ja asendusliikmed käesoleva kodukorra § 9 lõike 1 punktides 4–11² nimetatud organitesse.

§ 12. Kvalifitseeritud hääleteenamusega vastuvõetavad otsused

Täiskogu otsustab kohtunike eetikakoodeksi kinnitamise avaliku hääletuse teel kohalolijate 2/3 hääleteenamusega.

§ 13. Kandidaatide valimine

(1) Igal kohtunikul on õigus valimisel seada üles kandidaate. Ettepaneku kandidaadi valimisnimekirja kandmiseks esitab kohtunik Riigikohtu esimehele aegsasti enne täiskogu koosoleku toimumist.

(2) Hääletada võib ainult selle kandidaadi suhtes, kes on kantud valimisnimekirja.

§ 14. Avalik hääletamine ja hääletustulemuste kindlakstegemine

(1) Avalikul hääletamisel otsustamisele kuuluva küsimuse paneb hääletusele täiskogu juhataja.

(2) Sekretariaat jagab kohtunikele mandaadid värviliste kaartide kujul.

(3) Hääletamiseks annavad kohtunikud mandaati tõstes märku, kas nad on otsuse poolt või vastu või jäävad erapooletuks.

(4) Sekretariaadi liikmed loevad tõstetud mandaadid kokku ning hääletustulemused kantakse hääletusprotokollile.

§ 15. Salajase hääletamise läbiviimine

(1) Enne hääletamist kannab sekretariaat kandidaadi valimisnimekirja. Valimisnimekirja võib kanda ainult niisuguse kandidaadi, kes on andnud oma kirjaliku nõusoleku. Valimisnimekirja kantakse organi nimi, kuhu kandidaat valitakse, samuti valitava kandidaadi nimi.

(2) Sekretariaat teeb valimisnimekirja täiskogust osavõtjatele vabalt kättesaadavaks täiskogu toimumise kohas.

(3) Sekretariaat jagab kohtunikele välja iga organi jaoks valimisedeli, millel on vajadusel eraldi tähistatud osad erinevatest kohtuastmetest valitavatele kandidaatidele.

(4) Valimisel kirjutab kohtunik sedelile vastavalt valimisnimekirjale kandidaatide numbrid, kelle poolt ta hääletab.

(5) Kohtunik saab oma hääled anda samasugusele arvule kandidaatidele kui mitu liiget ja asendusliiget organisse valitakse, võttes arvesse ka liikmete ja asendusliikmete jagunemist erinevate kohtuastmete vahel.

(6) Valimiskasti kontrollib ja pitseerib sekretariaat enne hääletamise algust.

(7) Kõikide kandidaatide suhtes toimub hääletamine üheaegselt. Hääletamine toimub 30 minuti jooksul ning hääletamise lõppenuks lugemise kuulutab välja sekretariaadi esindaja, kes teatab ühtlasi tulemuste teatavakstegemise eeldatava aja.

§ 16. Salajase hääletamise tulemuste kindlakstegemine

(1) Pärast hääletamise lõppenuks lugemise väljakuulutamist avab sekretariaat valimiskasti ning teeb kindlaks hääletamise tulemused, lugedes kokku, mitu korda on kirjutatud valimisedelile kandidaadi number.

(2) Liikmeks valituks osutuvad igast kohtuastmest enim hääli saanud üks või mitu kandidaati, arvestades organi koosseisu kuuluvate liikmete arvu. Kui ühest kohtuastmest on kaks kandidaati saanud võrdse arvu hääli, siis osutub valituks kandidaat, kellel on pikem kohtunikustaaž. Kui mõlemal kandidaadil on kohtunikustaaži võrdselt, valitakse liige liisuheitmise teel. Liisuheitmise protseduur ja tulemused kantakse täiskogu protokollile.

Asendusliikmeks valituks osutub igast kohtuastmest liikmeks valimata jäänute hulgast enim hääli saanud üks või mitu kandidaati, arvestades organi koosseisu kuuluvate asendusliikmete arvu.

- (3) Sekretariaadi esindaja kuulutab valimistulemused avalikult välja.
- (4) Häälte kokkulugemisel arvestatakse ainult kehtivaid valimissedeleid. Sekretariaat tunnistab enamuse otsusega valimissedeli kehtetuks:
- 1) kui seda pole väljastanud sekretariaat;
 - 2) kui sellel puudub enne valimissedeli valimiskasti laskmist löödav templi jäljend;
 - 3) kui valimissedelil on rohkema arvu kandidaatide poolt hääletatud, kui on kindlaks määratud täiskogu poolt valitavate liikmete arv;
 - 4) kui valimissedelilt ei ilmne üheselt kohtuniku tahe.
- (5) Hääletamise käik ja tulemused kantakse hääletusprotokolli, mille igale lehele kirjutavad alla kõik sekretariaadi liikmed. Sekretariaadi esindaja loeb hääletusprotokolli täiskogule ette. Hääletusprotokoll on täiskogu koosoleku protokollis lisa.

4. peatükk

LÕPPSÄTTED

§ 17. Kaebemenetlus

- (1) Kohtunikul on õigus esitada täiskogu juhatajale põhjendatud protest hääletustoimingute osas kolme tööpäeva jooksul, arvates täiskogu koosoleku toimumisest.
- (2) Täiskogu juhataja lahendab kaebuse kuu aja jooksul, arvates kaebuse esitamisest. Täiskogu juhataja otsus tehakse teatavaks kõigile kohtunikele posti, faksi või e-posti teel.
- (3) Sekretariaat osutab täiskogu juhatajale kaebuse lahendamisel igakülgselt abi.

§ 18. Täiskogu koosolekute korraldamine

Täiskogu tehnilise teenindamise tagab Riigikohus.

§ 19. Kohtunike omavalitsusorgani valimise põhimõtete rakendamine

- (1) Esimesel kohtunike omavalitsusorgani koosseisu valimisel, mis toimub § 9¹ lõike 1 nõudeid järgides, valitakse uus organi koosseis, olenemata organi liikme või asendusliikme volituste senisest tähtajast.
- (2) Kui kohtunike omavalitsusorgani liige on enne lõikes 1 nimetatud valimise toimumist kuulunud organi koosseisu vähem kui pool organi volituste kestusest, pikenevad tema volitused kuni organi uue koosseisu volituste lõppemiseni.
- (3) Kohtunikueksamikomisjoni liikmete valimisel rakendatakse § 9¹ lõiget 1 alates 2010. aasta kohtunike täiskogust.